Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Maria Jesus Begiristain Auzmendi

Ataun, Gipuzkoa (1942)



Aurkibidea

Biografia



Aia auzoko Urkilaga baserrian jaio zen, aita zuen bertakoa; ama, berriz, auzo bereko Arbileta baserrikoa. Eskolan gutxi ibili zen, doktrinara berriz derrigor joan beharra izaten zuen, garrantzia gehiago ematen zitzaion-eta. Sei anai-arrebatan zaharrena baserrian lan asko egin beharra izan zuen eta hamar urte zituela umezain joan zen bere izeba baten etxera. Bertan hiru urte igaro eta Idiazabalgo Zepai bertsolariaren tabernara joan zen neskame. Bere senarra izan zena ezagutu eta Idiazabalera ezkondu zen.

Zintak

ATA-038

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Pildain Larrañaga, Itziar
- **Data**: 2012-10-24
- **Iraupena**: 34 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. Ataungo Urkila baserria

- **Erref**: ATA-038/002
- **Iraupena**: 0:03:02. **Hasi**: 00:00:34. **Bukatu**: 00:03:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Ataungo Urkila (Urkilaga) etxean jaioa. Aitaren familia aspalditik baserri hartan bizi zen. Ez zuten morroirik. Lana eta miseria. Baserriaren kokapena.

2. Eskolara ez baina dotrinara bai

- **Erref**: ATA-038/003
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:03:36. **Bukatu**: 00:05:46

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina

Laburpena:
Eskolara joatea ez zen nahitaezkoa baina dotrinara joatea bai. Gurasoentzat ez zen garrantzitsua haurrak eskolara bidaltzea, baserrian lagundu behar zutelako. Herriko umeek barre egiten zieten.

3. Izebaren etxera aitona zaintzera

- **Erref**: ATA-038/005
- **Iraupena**: 0:02:17. **Hasi**: 00:05:56. **Bukatu**: 00:08:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Sei senidetatik zaharrena da Maria Jesus. Hamar urte zituela, hamar seme-alaba zituen izeba baten etxera joan zen bizitzera. Aitona zaintzen zuen.

4. Zepain bertsolaria

- **Erref**: ATA-038/007
- **Iraupena**: 0:01:54. **Hasi**: 00:09:20. **Bukatu**: 00:11:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:
Zepain bertsolariari buruzko pasadizo bat kontatzen du.

5. Garai batean Ataunen zeuden tabernak

- **Erref**: ATA-038/008
- **Iraupena**: 0:02:26. **Hasi**: 00:11:14. **Bukatu**: 00:13:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:
Zepainen tabernara bertsolari ugari joaten ziren: Mitxelena, Uztapide, Lazkao Txiki, Lasarte... Garai batean taberna gehiago zeuden: Kateakoa, "Navarrona", "Estanko", "Kojone", "Natine", "Kantoikoa", "Zepeine", "Benta txiki, "Maritxu"...Tabernetan, tripaki errazioak zeuden. Amerikanoak.

6. Tabernetan emakumerik ez

- **Erref**: ATA-038/010
- **Iraupena**: 0:01:20. **Hasi**: 00:14:10. **Bukatu**: 00:15:30

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:
Tabernetara joateko ohitura handia zegoen. Musean aritzen ziren baina apusturik ez zuten egiten. Emakumeak ez ziren tabernetara joaten.

7. Neska laguntzea

- **Erref**: ATA-038/011
- **Iraupena**: 0:00:40. **Hasi**: 00:15:30. **Bukatu**: 00:16:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:
Neska laguntzea nolakoa izaten zen.

8. San Martin eliza jentilek egin zuten; San Martin Txiki

- **Erref**: ATA-038/013
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 00:16:12. **Bukatu**: 00:17:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:
San Martingo eliza, jentilek egin omen zuten. San Martin Txikiren gariaren istorioa.

9. Jentilen desagertzea

- **Erref**: ATA-038/014
- **Iraupena**: 0:01:09. **Hasi**: 00:17:52. **Bukatu**: 00:19:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:
Jentilak nola desagertu ziren.

10. Ataungo "San Anton"

- **Erref**: ATA-038/015
- **Iraupena**: 0:02:14. **Hasi**: 00:19:01. **Bukatu**: 00:21:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Ataunen "San Anton" deitzen zioten gizon bati buruzko istorioa.

11. Gaztelaniaz hitz gutxi

- **Erref**: ATA-038/016
- **Iraupena**: 0:01:51. **Hasi**: 00:21:15. **Bukatu**: 00:23:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Gaztelaniaz ez zekien Amezketako emakume batek gaztelaniaz esaten zekien gauza bakarra buruz esaten du Maria Jesusek.

12. Baserrian urik ez

- **Erref**: ATA-038/017
- **Iraupena**: 0:01:09. **Hasi**: 00:23:06. **Bukatu**: 00:24:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:
Baserrian ez zuten urik eta iturritik hartzen zuten. Arropa askan garbitzen zuten.

13. Baserriko lanak: garia jo

- **Erref**: ATA-038/019
- **Iraupena**: 0:00:43. **Hasi**: 00:24:22. **Bukatu**: 00:25:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Baserrian egiten zituzten lanak: belarra moztu eta jaso, artoa erein, garia jo...

14. Umetako jolasak

- **Erref**: ATA-038/021
- **Iraupena**: 0:01:23. **Hasi**: 00:26:08. **Bukatu**: 00:27:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura

Laburpena:
Baserrian taloa esnearekin eta ardia jaten zuten. Umetan atarian dametan jolasten zuten, sokasaltoan ("saltosoka"), ezkutaketan, tortolosak ("tabak")...

15. Garai bateko erromeriak

- **Erref**: ATA-038/023
- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:28:32. **Bukatu**: 00:29:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
Senarra Zepainen ezagutu, ezkondu eta Idiazabalera bizitzera joan zen. Erreza egin zitzaion aldaketa, jende asko ezagutzen zuelako. Erromerietara gutxi joaten zen. Soinu-jotzaileak. Garai bateko erromeriak askoz hobeagoak ziren.

16. Soinu-jotzaileak Ataunen

- **Erref**: ATA-038/024
- **Iraupena**: 0:00:58. **Hasi**: 00:29:48. **Bukatu**: 00:30:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
Auzoan, soinu-jotzaile emakumezko bat zegoen eta zelaian elkartzen ziren dantza egiteko. Tarragona soinu-jotzailea tolosarra zen.

17. Sokadantza nola egiten zuten; kinkilariak

- **Erref**: ATA-038/025
- **Iraupena**: 0:02:03. **Hasi**: 00:30:46. **Bukatu**: 00:32:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:
Sokadantza ("dantzasokea") nola egiten zuten. Neska ezkongabeek bakarrik zuten dantza egiteko baimena. Arratsaldez izaten zen.

18. Ataungo "ur beltz" sendagarria

- **Erref**: ATA-038/026
- **Iraupena**: 0:01:51. **Hasi**: 00:32:49. **Bukatu**: 00:34:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Erremedioak

Laburpena:
Ataungo "ur beltz" sendagarriaren bila joaten ziren. Zertarako erabiltzen zuten. Usaia nolakoa zuen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-09

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com